



BİLGİ NOTLARI

SAYI 12 • 2022 ARALIK



2022 III. ÇEYREK BÜYÜME RAKAMLARI

TÜİK tarafından açıklanan 2022 yılı III. Çeyrek Büyüme Rakamlarında öne çıkan başlıkları sizler için derledik.

GÜNEYDOĞU
ANADOLU İHRACATÇI
BİRLİKLERİ

Eğitim ve Ekonomik
Araştırmalar Şubesi

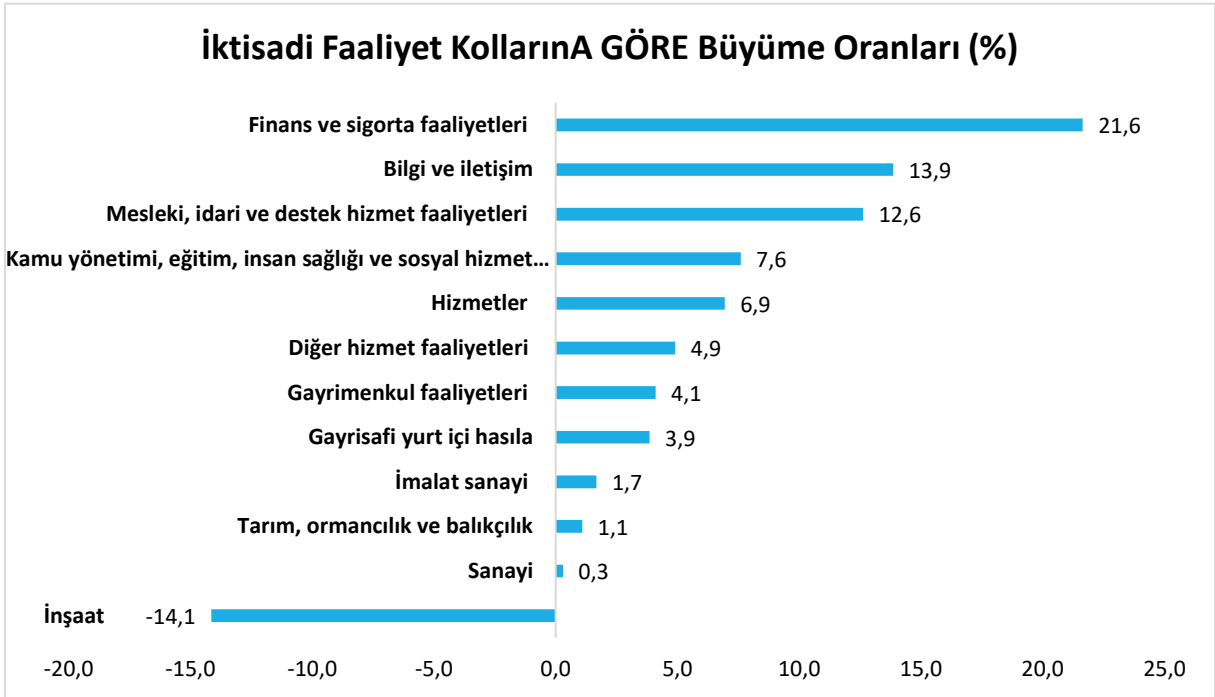
Bilgi Notları

Aralık

Bilgi-2022-12

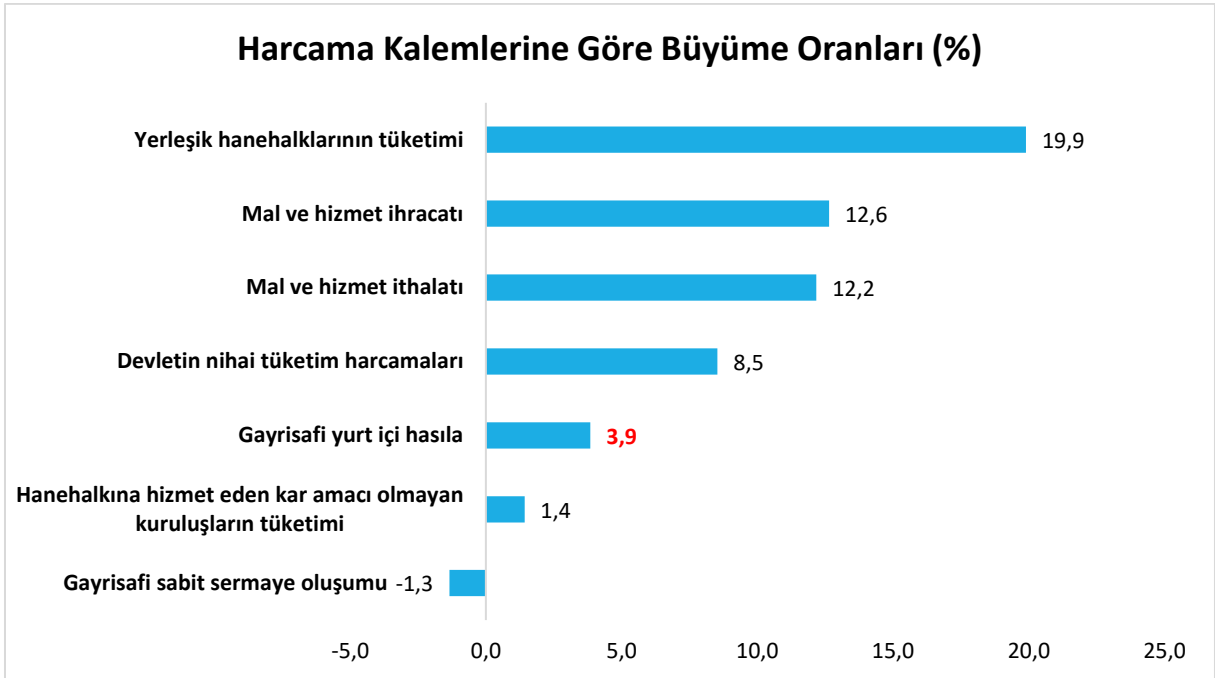
2022 III. ÇEYREK BÜYÜME RAKAMLARI AÇIKLANDI

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından 30 Kasım 2022 tarihinde yayımlanan [bültenle](#) Türk ekonomisinin 2022 yılı III. çeyrek büyüme rakamları açıklandı. Türk ekonomisi geçen yılın III. çeyreğine göre %3,9 oranında büyüdü. Cari fiyatlara göre bu çeyrekte GSYİH 4 trilyon 258 milyar 168 milyon TL oldu. Üçüncü çeyrekte GSYH ABD doları bazında 241 milyar 523 milyon olarak gerçekleşti. Üçüncü çeyrek boyunca USD/TRY kur ortalaması bu hesaplamalara göre 17,63 olarak gerçekleşmiştir.



İktisadi faaliyet kollarına göre GSYİH incelendiğinde en büyük büyümenin Finans ve Sigortacılık kesiminde olduğu gözlemlenmektedir. Bir önceki yılın aynı çeyreğine göre Finans ve Sigortacılık faaliyetleri %21,6 artmıştır. Onu sırasıyla, Bilgi ve iletişim, Mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri, Kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ve Hizmet sektörü takip etmiştir. İktisadi faaliyet kollarına göre en çok dikkat çeken husus üçüncü

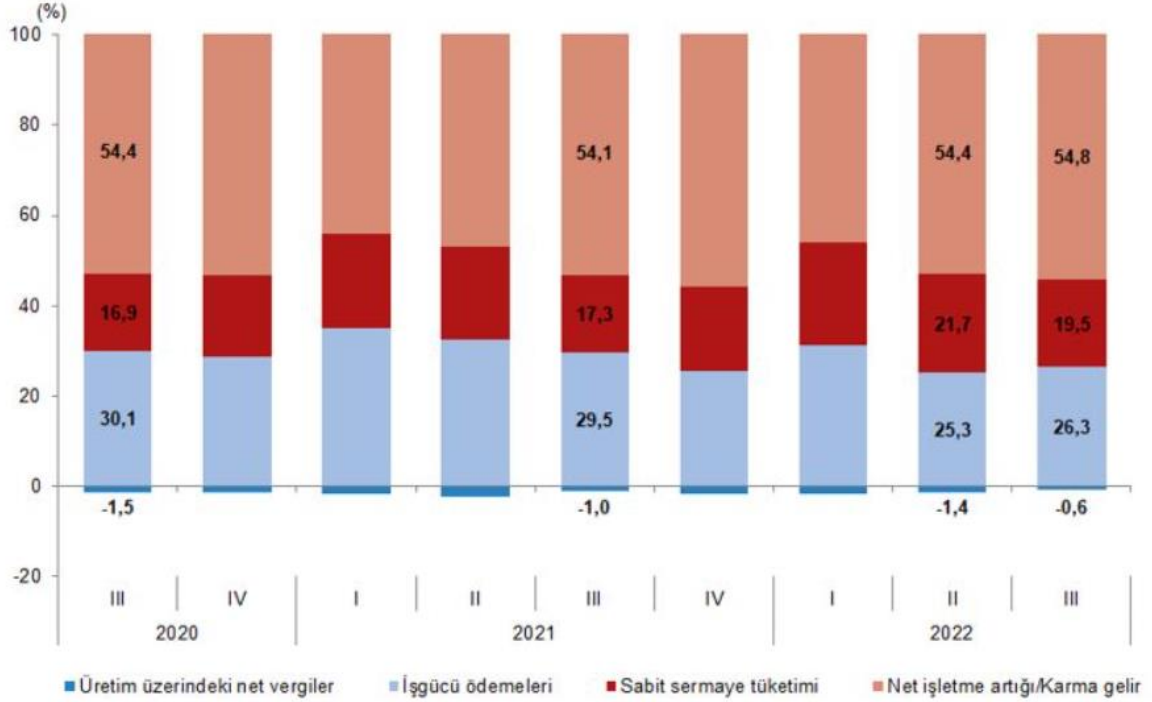
çeyrekte inşaat sektörünün %14,1 daralması olarak göze çarpmıştır. Sanayi ve Bilgi ve İletişim sektörleri takip etmiştir. Geçen yılın aynı dönemine göre daralan sektörlerin en başında ise %-10,9 ile İnşaat yer almaktadır. Diğer daralan iki alan ise Tarım, ormancılık ve balıkçılık ve vergi gelirleri olmuştur. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış GSYH zincirlenmiş hacim endeksi, bir önceki çeyreğe göre %0,1 azaldı. Takvim etkisinden arındırılmış GSYH zincirlenmiş hacim endeksi, 2022 yılı üçüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %3,6 arttı. Bir önceki çeyrek rakamları ile karşılaştırıldığında bu dönemde ekonomide büyüme hızının biraz yavaşladığı göze çarpmaktadır.



Harcama kalemlerine göre GSYİH'ye en büyük katkısı hane halkının tüketim harcamaları yapmıştır. Geçtiğimiz yılın tamamında bu harcama kalemi GSYİH'nin %61,3'ü kadar iken, bu yılın üçüncü çeyreğinde bu oran %69,6'ya yükseldi. Bu dönemde, mal ve hizmet ihracatı, bir önceki yılın aynı çeyreğine göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak %12,6, ithalatı ise %12,2 arttı. Kamu harcamalarının payı ise bu dönemde %8,5 arttı. Bu verilere göre net ihracat büyümeye 0,7 puan katkı vermiş ve büyümenin %17'si net ihracattan kaynaklanmıştır.

İşgücü ödemelerinin GSYİH içindeki payı son 3 yılın üçüncü çeyreğinde sırasıyla %30,1, %29,5 ve %26,3 olmuştur. Enflasyonist ve pozitif büyümenin olduğu bir dönemde işgücü ödemeleri gerilemeye devam etmiştir.

Gelir yöntemiyle GSYH bileşenlerinin Gayrisafi Katma Değer içerisindeki payları, III. Çeyrek: Temmuz-Eylül, 2022



Sonuç olarak Türk ekonomisi büyümesine devam ederken, ihracattaki artışın hızının azalması, yüksek iç talep durumu göze çarpan ilk tehlikeler arasında yer almaktadır. Hanehalkı tüketiminin üç çeyrekte en büyük harcama kalemi olması enflasyonun bir süre daha gündemimizde olabileceğini göstermektedir. Önemli pazarlardaki enflasyon, yüksek faiz ve resesyon olgusu siparişlerin daralmasına yani ihracatın azalmasına sebebiyet verirken, diğer yandan da enerji fiyatlarındaki yüksek artış sebebiyle ithalatın artmış görünmesi net ihracatın büyümeye katkısını daraltmaktadır.